

ΜΑΘΗΜΑ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**ΔΙΔΑΣΚΟΥΣΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΚΑΣΤΗ****ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ****ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ****1. ΓΕΝΙΚΑ**

ΣΧΟΛΗ	ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Μεταπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ		ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις και Ασκήσεις Πράξης	3	20	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου , Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Υποχρεωτικό)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Ελληνική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://ecourse.uoi.gr/course/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ**Μαθησιακά Αποτελέσματα**

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην επιστημονική έρευνα και στην συγγραφή μιας επιστημονικής εργασίας. Επιχειρεί να βοηθήσει τους φοιτητές να αποκτήσουν σχετικές γνώσεις με την έρευνα, να κατανοήσουν τον τρόπο που διεξάγεται η εφαρμοσμένη έρευνα και ποια ακριβώς πορεία ακολουθεί. Συγκεκριμένα, μαθαίνει στους φοιτητές πώς να καθορίζουν ένα θέμα έρευνας, να κάνουν μεθοδικά βιβλιογραφική ανασκόπηση, να καθορίζουν τις υποθέσεις της έρευνάς τους, να αναπτύσσουν τα ευρήματα της έρευνάς τους.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- Έχει μια πλήρη εικόνα για το επιστημονικό άρθρο, την εκπόνηση πτυχιακής και μεταπτυχιακής εργασίας, τη μονογραφία
- Γνωρίζει πως γίνεται η βιβλιογραφική έρευνα και τις βασικότερες πηγές που χρησιμοποιούνται
- Γνωρίζει πως γίνεται η συλλογή δευτερογενών δεδομένων, ποιοι περιορισμοί υπάρχουν και πως γίνονται οι έρευνες στο διαδίκτυο
- Υλοποιεί την αποδελτίωση της βιβλιογραφίας και να οργανώνει το υλικό της αποδελτίωσης
- Ορίζει την μεθοδολογία της έρευνάς του
- Γνωρίζει πως γράφεται η παρουσίαση μιας έρευνας
- Γνωρίζει πως παρουσιάζεται προφορικά μια έρευνα
- Οριοθετήσει τη θεματική που θα διερευνήσει στη διπλωματική εργασία
- Υλοποιεί επαρκή και συστηματική βιβλιογραφική επισκόπηση(ξενόγλωσσης και ελληνικής επιστημονικής βιβλιογραφίας) πάνω στην υπό διερεύνηση θεματική
- Εντάσσει τη δική του ερευνητική προσπάθεια μέσα στις ευρύτερες επιστημονικές εξελίξεις στο συγκεκριμένο πεδίο
- Κατανοεί τα χαρακτηριστικά της επιστημονικής έρευνας

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Ικανότητα εκπόνησης αυτόνομης πρωτότυπης εργασίας
- Αναζήτηση, ανάλυση, σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών από έντυπες και ηλεκτρονικές πηγές
- Άσκηση κριτικής ικανότητας και αυτοκριτικής.
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ:** Εισαγωγή στην Αρχαιογνωσία. Η βάση της έρευνας. Κανόνες εκπόνησης επιστημονικής εργασίας και κριτήρια αξιολόγησης. Συνοπτικές οδηγίες για την εκπόνηση ερευνών, εργασιών κλπ. Παρουσίαση των γενικών κανόνων εκπόνησης-συγγραφής μιας οιασδήποτε εργασίας υψηλής ποιότητας / δεοντολογικά κριτήρια γύρω από τις αναγκαίες και τις απαιτήσεις μιας πλήρους επιστημονικής εργασίας. (1^η εβδομάδα).

2. ΤΑ ΜΕΡΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

1) Τι πρέπει να περιέχεται στην Εισαγωγή της εργασίας και γιατί είναι σημαντική (εδώ περιέχονται οι γενικότερες αναφορές και αποσαφηνίσεις γύρω από το προς εξέταση θέμα. Εδώ κατατίθενται συνοπτικά οι επικρατέστερες σχολές σκέψης γύρω από το ζήτημα, επισκόπηση της βιβλιογραφίας, κατατίθεται η προβληματική του ερευνητή, καθώς και μία πρώτη εκτίμηση της συμφωνίας ή διαφωνίας του με τις επικρατούσες απόψεις γύρω από το προς διερεύνηση ζήτημα) Για την εμπέδωση των ζητημάτων

αυτών δίνονται δείγματα δημοσιευμένων εργασιών και γίνεται πρακτική εφαρμογή
(2^η,3^η εβδομάδα)

- 2) Status quaestionis: Τα ερευνητικά ερωτήματα, τα όρια της έρευνας. Ποια η αναγκαιότητα της διερεύνησης; Εφόσον θα διερευνηθούν κάποιες περιοχές και θα απαντηθούν ερωτήματα, τί είναι αυτό που προσφέρει τελικώς η εργασία στο εν λόγω γνωστικό αντικείμενο/περιοχή. Αλλάζουν απόψεις, αντιλήψεις, στάσεις κλπ; Πώς θα τεκμηριωθεί το ότι αυτή η περιοχή χρειάζεται περισσότερη και καλύτερη διερεύνηση;.) **(4^η εβδομάδα)**
- 3) Προβλήματα της έρευνας: χρονικός περιορισμός-προθεσμίες υποβολής της εργασίας, αδυναμία πρόσβασης στις σχετικές βιβλιοθήκες, περιορισμένη βιβλιογραφία, πολυπλοκότητα του θέματος **(5^η εβδομάδα)**
- 4) Ζητήματα μεθόδου: Ποιοι είναι οι πιθανοί τρόποι προσέγγισης και ανάλυσης του θέματος / Ο ερευνητής καταθέτει την μεθοδολογία που επέλεξε (ή δημιούργησε), την παρουσιάζει συνοπτικά και εξηγεί τους λόγους για τους οποίους αυτή προκρίνεται έναντι άλλων. **(6^η και 7^η εβδομάδα)**
- 5) Κύριο μέρος της εργασίας: Με βάση την μεθοδολογία που έχει επιλεγεί επιχειρείται η σε βάθος ανάλυση - διερεύνηση του ζητήματος και των συσχετισμών που προκύπτουν. **(7^η εβδομάδα)**
- 6) Τρόπος συγγραφής των συμπερασμάτων **(8^η εβδομάδα)**
- 7) Βιβλιογραφία: Πώς ταξινομούνται οι βιβλιογραφικές πηγές – Συστήματα βιβλιογραφικών παραπομπών- Ζητήματα επιστημονικής δεοντολογίας Για την εμπέδωση και πληρέστερη κατανόηση των ζητημάτων αυτών δίνονται δείγματα δημοσιευμένων εργασιών και γίνεται πρακτική εφαρμογή **(9^η και 10^η εβδομάδα)**
- 8) Πρακτική εφαρμογή: Επιλογή θεματικής, οριοθέτηση και διατύπωση συγκεκριμένου θέματος, Σχεδιασμός της βασικής δομής της εργασίας, διάρθρωση των βασικών μερών της, Αναζήτηση ξενόγλωσσας και ελληνικής σχετικής επιστημονικής βιβλιογραφίας, Διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων, Κατάρτιση σχεδίου έρευνας **(11^η και 12^η εβδομάδα)**
- 9) Επίλυση αποριών, συζήτηση και υποδείξεις για τη συγγραφή της εργασίας του εξαμήνου **(13^η εβδομάδα)**
- 10) Πέραν των 13 εβδομάδων των παραδόσεων των μαθημάτων προβλέπονται σε ξεχωριστή ημέρα και ώρα παρουσιάσεις των εργασιών των φοιτητών/ τριών: Κριτική ανάλυση άρθρου, Βιβλιογραφική επισκόπηση ενός θέματος, Μελέτη και κριτική παρουσίαση της βιβλιογραφίας για ένα θέμα.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόσωπο με πρόσωπο • Ασύγχρονη τηλεεκπαίδευση μέσω του συστήματος ecourse. • Σύγχρονη τηλεεκπαίδευση μέσω της πλατφόρμας Microsoft Teams, όταν οι συνθήκες το απαιτούν.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση με power point • Υποστήριξη μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας e-course • Επικοινωνία με τους φοιτητές μέσω e-mail.

<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους φοιτητές</p>	<p>39</p>
	<p>Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη</p>	<p>130 ώρες</p>
	<p>Αυτόνομη μελέτη βασικών βιβλιογραφικών δεδομένων</p>	<p>130 ώρες</p>
	<p>Συγγραφή των εργασιών στις 3 θεματικές ενότητες</p>	<p>201</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)</p>	<p>500 (20ECTS)</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ενδιάμεσες παρουσιάσεις (70%) Οι φοιτητές / τριες αξιολογούνται με βάση την ατομική εργασία που αναλαμβάνουν στο πλαίσιο του μαθήματος και την οποία παρουσιάζουν κατά τη διάρκεια των διαλέξεων στη διδάσκουσα και στους συμφοιτητές τους αξιοποιώντας ένα πρόγραμμα προβολής παρουσιάσεων (Power Point, Google Slides κλπ). • Ατομική ή Ομαδική Εργασία (30%) Σκοπός της εργασίας είναι ο έλεγχος των δεξιοτήτων που ανέπτυξαν οι σπουδαστές σε εργαλεία και τεχνικές της ερευνητικής μεθοδολογίας και η ικανότητά τους να σχεδιάζουν και να υλοποιούν ένα έργο ομαδικά ή αυτόνομα. Όλες οι εργασίες παρουσιάζονται σε ειδικό σεμιναριακό μάθημα παρουσία των μελών ΔΕΠ που διδάσκουν στο ΠΜΣ και γίνονται παρατηρήσεις και σχόλια. <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές στο ecourse</p>	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Allan, B. (2003). Supporting research students, London.
- Bakhtin, M.M. (1995-1996). «Προς μια μεθοδολογία των ανθρωπιστικών επιστημών», (μτφρ. Μ. Γνησίου – Δ. Αγγελάτος), Σημείο 3: 170-85.
- Bell, J. (2007). Πώς να συντάξετε μια επιστημονική εργασία: οδηγός ερευνητικής μεθοδολογίας, (μτφρ. Ε. Πανάγου), Αθήνα.
- Δαμασκηνίδης, Γ & Α. Χριστοδούλου (2014), *Η ερευνητική πρόταση στη μεταπτυχιακή και διδακτορική έρευνα*, Αθήνα
- Dunleavy, P. (2003), *Η διδακτορική διατριβή: Οργάνωση, σχεδιασμός, συγγραφή, ολοκλήρωση*, μτφρ. Ν. Ηλιάδη, Αθήνα

- Δημητρόπουλος, Ε. (2004). Εισαγωγή στη μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας: προς ένα συστηματικό δυναμικό μοντέλο μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας, Αθήνα.
  - Ζαφειρόπουλος, Κ. (2015). Πώς γίνεται μια επιστημονική εργασία; Επιστημονική έρευνα και συγγραφή εργασιών, Αθήνα.
  - Howard, K. – J. Sharp (1996). Η επιστημονική μελέτη. Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών, (μτφρ. Π. Νταλάκου, Κ.Μ. Σοφούλη), Αθήνα.
  - Θεοφανίδης, Σ. (2002). Μεθοδολογία της επιστημονικής σκέψης και έρευνας. Πώς γίνεται η επιστημονική έρευνα και πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία, Αθήνα.
  - Θεοφιλίδης, Χ. (2002). Η συγγραφή επιστημονικής εργασίας. Από τη θεωρία στην πράξη, Αθήνα.
  - Λατινόπουλος, Π. (2010). Τα πρώτα βήματα στην έρευνα. Ένας χρηστικός οδηγός για νέους ερευνητές, Αθήνα.
  - Martin, J. R. – M. A. K. Halliday (2004). Η γλώσσα της επιστήμης, (μτφρ. Γ. Γιαννουλοπούλου), Αθήνα.
  - Ντάνος, Α. (2016). Μεθοδολογία συγγραφής πτυχιακών εργασιών και επιστημονικών μελετών, Αθήνα.
  - Παππάς, Θ. (2002). Η μεθοδολογία της επιστημονικής έρευνας στις ανθρωπιστικές επιστήμες, Αθήνα.
  - Παρασκευόπουλος, Ι. Ν. (1993). *Μεθοδολογία επιστημονικής έρευνας*, τόμος 1ος και 2ος. Αθήνα
  - Πίκουλας, Γ.Α. (2006) *Εισαγωγή στην Αρχαία Ελληνική Ιστορία και Αρχαιογνωσία*, Αθήνα εκδ. ΚΑΡΔΑΜΙΤΣΑ.
  - Τσιπλητάρης, Α. Φ. – Θ. Κ. Μπάμπαλης (2011). Δέκα παραδείγματα μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας. Από τη θεωρία στην πράξη, Αθήνα.
- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:
- L' Année Philologique (APh) www.annee-philologique.com/aph
  - BMCR [Bryn Mawr Classical Review] [//ccat.sas.upenn.edu/bmcr](http://ccat.sas.upenn.edu/bmcr)
  - Gnomon on line www.gnomon.ku-eichstaett.de/Gnomon/Gnomon.html